

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

Zámecké listy

listopad 2011 8. ročník, č. 11

pro potřeby klientů Domova pro seniory Pyšely

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

Domov pro seniory Pyšely

Náměstí T.G. Masaryka č. 1, 251 67 Pyšely
zřizovatel: Hlavní město Praha

Jako úvod k těmto Zámeckým listům, mi dovoluji citaci Karla Čapka z Kalendáře o listopadu: „Jsou ještě dny zlaté a modré, neboť nic není na světě zlatějšího než listopadové slunce. Avšak pravá hodinka listopadová, to není úsvit zastřený mlhou, ani zlaté poledne, nýbrž soumrak. Soumrak voní bramborovou natí, prochládlé šero, které na tebe studeně sáhne. „

Ano, mrazivé dny k nám už přišly. Už se objevují mlhy, ranní mrazíky. Nepřekvapuje nás to. Vždyť toto střídání známe. Opět vidíme přicházet podzim. Podzim, část rytmu našeho života. Jaro, léto, podzim a zima. Podzim, jako počínající výdech Země. Výdech, aby po něm mohl zase přijít jarní nádech a vesele vonící louka a horké slunce

Krásné podzimní dny Vám přeje Hanka

Společenská rubrika

V měsíci listopadu své narozeniny oslavují:

- § Pan **Václav Hynek**
- § Paní **Anna Marešová**
- § Paní **Božena Vanišová**
- § Paní **Ludmila Matejzíková**
- § Pan **Jiří Šlégl**

Všem oslavencům gratulujeme, přejeme hodně zdraví, štěstí a životní pohodu.

Srdečně zveme oslavence a samozřejmě i všechny ostatní klienty na Kavárnu, kde všechno společně oslavíme.

Dne 10. listopadu, ve 13.00 hodin na jídelně v přízemí.

Vítáme mezi námi novou klientku

paní Květoslavu Trněnou

Přejeme Vám hodně zdraví a mnoho pěkných chvil strávených mezi námi.

Kulturní a společenské akce

Dne 2.11.2011

schůzka Výboru klientů. Přesný čas a místo Vám včas upřesníme.

Dne 3.11.2011 ve 13 hod

Tématické setkání „Zajímavosti Prahy 1“

Dne 4.11.2011 ve 13 hod

koncert „Vážná hudba“; klavír – Vlastimil Tichý, zpěv – Lucie Rounová

Dne 9.11.2011 ve 13.30 hod

„Hudební vystoupení Černošous“

Dne 10.11.2011 ve 13 hod

Kavárna – Párty nejen pro oslavence

Dne 18.11.2011

Zpívání s ptáčky na I. patře
Pyšelský symfonický orchestr na II. patře
paní PhDr. Naďa Verecká

Dne 21.11.2011 ve 13 hod

Přednáška z historie, paní Dr. Mellerová

Dne 23.11. od 13 hod

Beseda s klienty o důležitých informacích z oblasti stravování, sociálních služeb, ošetrovatelské péče, služeb pana doktora, standardů kvality soc. služeb apod. Budeme rádi za vaše případné dotazy, připomínky či náměty ke zkvalitnění služeb v našem domově

Dne 25.11.2011 ve 13 hod

Návštěva managementu jednotlivých provozních oddělení

Posilujeme břišní svaly smíchem

V obchodě:

„Ryba, kterou jsem si u vás včera koupila, nebyla čerstvá!“ stěžuje si zákaznice v obchodě. „**To je divné!**“ diví se prodavačka, „**byla přímo od moře**“ „V tom případě asi odtamtud přišla pěšky!“

David a papoušek

David dostal k narozeninám papouška. Dospělého, s příšerným chováním a ještě horším slovníkem. Každé druhé slovo bylo sprosté. Ta slova, která nebyla sprostá, byla alespoň urážlivá. David se snažil papoucha převychovat, neustále na něj vlídně hovořil, hrál mu jemnou hudbu, dělal všechno, co ho jen napadlo, aby mu dal dobrý příklad.

Nic nepomáhalo. Řval na papoucha a papouch na něj řval nazpátek. Třásl jím, ale to papoucha jen rozčílilo a byl ještě sprostší. Nakonec papoucha v největším zoufalství strčil do mrazáku. Nějakou chvíli se ozývalo kvičení, kopání a křik. Pak vše ztichlo a půl minuty bylo ticho.

David se vyděsil, že se papouchovi něco stalo a rychle otevřel dveře. Papouch pokorně vystoupil z mrazáku, vkrácel do Davidových nastavených rukou a řekl: "Domnívám se, že jsem vás patrně urazil svým neomaleným jazykem a akcemi. Budu usilovat o to, abych to napravil. Je mi to opravdu líto a prosím o odpuštění." David užasl nad tou změnou ptákovy chování a chystal se zeptat, co zapříčinilo tu dramatickou změnu, když tu pták pokračoval: „Mohu se zeptat, co provedlo to kuře?“

Sportovní rubrika

Sportovní hry v jiných domovech

Je vidět, že jste v létě nezapomněli a pilně sportovali. Jak to poznáte? Jednoduše.

V měsíci říjnu několik z vás navštívilo dva jiné domovy pro seniory, kde se účastnili Sportovních her.

Ve čtvrtek 6. října paní Věra Klímová, Anežka Jursíková, Vanda Špánková, Marcella Krejčíková a Květoslava Parýzková bojovaly o medaile v DS Malešice. Jejich nasazení a sportovní výkony byly obdivuhodné. Všichni společně přivezli 5 medailí. Ano, naše sportovkyně doslaly 2 zlaté, 2 stříbrné a jednu bronzovou.

Děkujeme, to je pěkný úspěch pro náš domov Pyšely.

Další sportovní hry se konaly dne 20. října v Benešově.

Tentokrát, dle pravidel, se mohli účastnit pouze 3 sportovci. Přihlásili se tito: paní Vanda Špánková, Anežka Jursíková a Jan Vincúr. Tentokrát to byl sport i pro mozek. Sportovci házeli šipky, míčky, kroužky, luštili křížovky a hráli úspěšně pexeso. Vše zvládli hravě, ale bohužel tentokrát to na vítězství nestačilo. I přesto si naši tři sportovci odvezli domů spoustu cen a krásných vzpomínek.

Děkujeme i vám za reprezentaci!

Historie o městečku Pyšely

První písemná zmínka o obci Pyšely pochází z roku 1295, kdy je zmiňován Předbor z Pyšel jako její tehdejší majitel. Historie města však patrně sahá až do 11. století, na což ukazuje románský původ kostela Povýšení sv. Kříže a četné archeologické nálezy v lokalitě obce. O vysokém stáří Pyšel svědčí i jejich pojmenování, odvozené pravděpodobně od slova *pýšeti* (těžce oddychovat, supět), které se ve středověké češtině již nevyskytuje. Nejstarší částí města je oblast dnešní *Husovy ulice* západně od náměstí.

Pyšely byly povýšeny na město 25. října 1703 císařem Leopoldem I. na základě žádosti Františka Antonína Halleweila (ten daroval znaku města část svého erbu – orlí křídlo). O tento status přišly kolem roku 1946. Od 30. ledna 2007 byl obci status města vrácen.

Od 19. století jsou Pyšely vyhledávaným místem k rekreaci Pražanů, které přitahuje zdejší čerstvý vzduch, lesy a posázavská krajina. Pyšely byly navštěvovány i mnoha známými osobnostmi, mezi něž patřili např. Eliška Krásnohorská, Josef Lada, F. X. Šalda a Václav Špála. Do Pyšel jezdil i Tomáš Garrigue Masaryk, který zde byl od roku 1923 čestným občanem.

Tematické setkání – „Praha“

Jedno říjnové odpoledne jsme si s klienty na 2. patře společně povídali o založení Prahy.

Vyprávěli jsme si o tom, jak kněžna Libuše, dcera Kroka, předpovídala založení Prahy ze svého hradu Libušína. Jednoho dne, se jí zjevil obraz z budoucnosti a pravila: „ Tak daleko, kam jen se dojde za jeden den, je v lese místo, které je rozděleno roklí. Na jižní straně je vysoká hora a ta se snižuje k veliké řece. Tam přijdete, najdete muže, jak vyrábí ze dřeva práh. Od tohoto prahu pojmenujte toto místo Praha. I knížata a lidé silní jako lvi se sklánějí ve dveřích, aby do nich nenarazili hlavou, stejně mocný bude i hrad, který se tam postaví. I jemu se budou klanět králové. Tento hrad bude první a největší v naší zemi a všechny ostatní hrady budou k němu vzhlížet, protože tam bude sídlo králů. I město rozprostřené okolo tohoto hradu bude pýchou našeho národa. Vidím město veliké, jehož sláva se bude dotýkat hvězd.“ – Kosmova kronika.

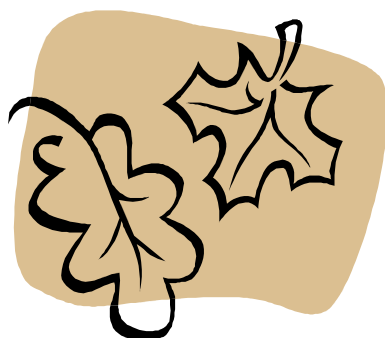
Povídali jsme si též i o době, kdy v Praze jezdily otevřené tramvaje. Někteří mi prozradili, že se vozili na nárazníku tramvaje a jezdili tzv. „ na černo“. Ano, ano nerozvážné mládí, řeknete si. Jenže, na co bychom dnes vzpomínali?

Zazpívali jsme si i písničky o Praze: My jsme ti Pražáci, Strahováček, Po Starých zámeckých schodech, Na tom pražském mostě. Jistě znáte ještě další, ale my jsme si už na jiné nevzpomněli.

Další Tématické setkání – „Zajímavosti Prahy 1“ bude 3. listopadu.

Zajímavosti z přírody

Proč se na podzim mění barva listů???

Posledního podzimního měsíce jasně označuje nepřehlédnutelný jev - padání listů ze stromů a keřů. Podzim je pokládán za smutný, ale pokud na barevnou nádheru zbarveného listoví lesních porostů i solitérních stromů zasvítí slunko, nelze se ubránit pocitu krásy. Převládá žlutá a červená.

A proč je listí na podzim barevné? Zelené zbarvení listů je způsobeno chlorofylem (tato barviva získala svůj název z řeckého chloros - zelený). Ten zachycuje sluneční energii a díky fotosyntéze vytváří látky důležité pro stavbu rostliny. V listech je i několik žlutých a oranžových barviv. S odcházejícím létem klesá aktivita fotosyntézy a pomalu se začíná rozkládat i zelený chlorofyl. Ten uvolňuje místo pro žlutá a oranžová barviva. Tato barviva jsou proti rozkladu podstatně odolnější a zůstávají proto v listech i po rozkladu chlorofylů.

Ale kde se vzala červená a hnědá? U některých dřevin se na podzim ukládá v listech i větší množství tříslovin - jejich přítomnost pak dodává listům hnědé zbarvení. Každá rostlina, každý strom má jednotlivých barviv rozdílná množství a výsledné zbarvení je výsledek jakéhosi smíchání obsažených barev. Vznikají nám tak různé škály od žluté až po červenohnědou.

Počasí pozdního léta má značný vliv na vybarvení listů. Možná Vám neušlo, že ne každým rokem je podzimní краса stejná. Jsou to dva faktory, které přispívají pestřejšímu vybarvení listů - intenzita slunečního záření a chlad. Ne však mráz, ten způsobuje narušení tvorby především červených barviv. Rovněž deštivé počasí není příznivé. Závislost chladu a intenzity slunečního osvětlení na zbarvení můžeme nejlépe pozorovat na velikých javorech, kde se listy na exponovanějších částech koruny lépe vybarvují než ty zastíněné.

MOZKOVNA

„Paměť slábne, pokud ji necvičíme.“

Cicero

Hádanky

1. Kdo má vpředu dvě oči, ale vzadu ještě spoustu dalších?

2. Neustále to mění tvar, ale přesto je to stále kulaté. Co to je?

3. Ve stáji jsou lidé a koně. Celkem je zde 22 hlav a 72 nohou. Kolik koňů a kolik lidí je ve stáji?

4. Pokud v závodě předběhnete závodníka na druhém místě, na kolikátém místě budete?

5. Tři muži se potápějí v řece, ale když vylezou z vody, jenom dva mají mokré vlasy. Jak je to možné?

6. Slyšel jsi mě před chvílí, teď mě slyšíš zase. Za chvíli zemřu, ale jen do doby, než mě znovu nezavoláš. Kdo jsem?

SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ MOZKOVNY

1. SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: Páv

2. SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: Měsíc

3. SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ:

Ve stáji je 14 koní a 8 lidí. Výpočet: $14 \cdot 4 + 8 \cdot 2 = 72$

4. SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: na druhém

5. SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: Třetí muž je holohlavý

6. SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ: Ozvěna